

Renata Husinec

ESP SEMINAR

U Ljubljani je od 1. do 4. veljače 1983. održan seminar ENGLJSKI JEZIK U PRIRODNIM ZNANOSTIMA I TEHNOLOGIJI, koji su zajednički organizirali Britanski savjet i Međunarodni centar Uneska za kemijske studije pri Sveučilištu »Edvard Kardelj«. To je jedan od niza seminara koji se organiziraju u našoj zemlji na temu proučavanja jezika za specijalne potrebe tzv. ESP. Prije nepunu godinu dana održan je sličan seminar na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Od 1970. godine naovamo naglo se u svijetu širi interes za ESP, osobito na višem i visokom stupnju obrazovanja odraslih studenata i zaposlenih. Razlog što je proučavanje engleskog jezika za specijalne potrebe postiglo tako veliku popularnost i među nastavnicima i među studentima vjerojatno je činjenica što se ono temelji na pažljivoj analizi učenikovih potreba. I u Jugoslaviji je ESP postao moderan, a mnogi su nastavnici već pripremili, ili pripremaju, specijalni materijal i udžbenike za studente na nefilološkim fakultetima kojima je potrebno znanje jedne, više ili svih jezičnih vještina na engleskome. Takav povećani interes potakao je pojedine obrazovne institucije u Jugoslaviji i Britanski savjet da organiziraju seminare koji bi pomogli nastavnicima u poučavanju znanstvenog i tehničkog jezika. Međutim, malo je nastavnika steklo naobrazbu za rad u tom području, pa im je stoga potrebno dodatno znanje da bi mogli uspješno načiniti pomak s općega na specijalni engleski. Zato takve seminare smatramo značajnim poticajem za uspješno poučavanje ESP i EST, koji je njegova najvažnija grana (Strevens, 1980).

Dok je zagrebački seminar okupio više od 30 nastavnika iz Hrvatske, ljubljanskom je seminaru prisustvovalo samo 26 nastavnika, iako je bilo upućeno više od stotinu poziva. Razlog je tome, vjerojatno, vrijeme održavanja seminara (zimski praznici), njegova dužina ili relativno visoka kotizacija koja u ova stabilizacijska vremena dodatno opterećuje rashode znanstvenih institucija. Voditelj seminara bila je dr Pauline Robinson sa Sveučilišta u Readingu, a uspješno su joj pomagali Tom Southern i Mike Stimson kao predstavnici Britanskog savjeta. Osim predavanja planiranih programom, sudionicima seminara govorila je i direktorica Međunarodnog centra za kemijske studije prof. A. Kornhauser, posebno upozorivši na alarmantno tešku situaciju u vezi s dostupnošću, protokom i brzim zastarijevanjem znanstvenih informacija.

Program seminara obuhvaćao je ove teme:

1. Analiza potreba,
2. Izbor jezičnih vještina,
3. Čitanje,
4. Vokabular,
5. Analiza teksta.

Rad se odvijao u obliku predavanja i jezične radionice u kojoj su nastavnici, individualno, u paru ili u grupi, radili na pojedinim temama, koje su uvedene predavanjem. Raspravljajući o analizi učenikovih potreba, posebna je pažnja obraćena Munbyjevoj modificiranoj anketi (Communication Needs Processor, 1978), koju dio nastavnika smatra nedostatnom zato što Munby poklanja malo pažnje učenikovu poznavanju materinskog jezika. Stoga nastavnici predlažu da se provjeri i učenikovo verbalno znanje materinskog jezika. Oni su naveli nekoliko praktičnih razloga koji bi ih mogli spriječiti u realizaciji određenog programa, naime velik broj studenata u grupama, nehomogene grupe, premalo nastavnih sati, niski verbalni IQ, financijske restrikcije i nedostatak motivacije kod nekih studenata koji su prisiljeni raditi engleski u okviru zajedničkih programskih osnova. Ovo posljednje ograničenje razumijeva činjenicu da je za uspješan završetak studija najčešće dovoljno poznavanje samo hrvatskog ili srpskog jezika, iako se možemo složiti da bi, na primjer, razvijena vještina čitanja na engleskome pomogla studentima da povećaju kvalitetu akademskog i profesionalnog znanja (Mackay, 1980).

Dotatna vrijedna karakteristika ljubljanskog seminara bila je priručna minibiblioteka najnovijih britanskih izdanja s područja ESP, koja je bila na raspolaganju cijelo vrijeme trajanja seminara. Na kraju je, na zadovoljstvo sudionika, Britanski savjet odlučio pokloniti svakome po jednu knjigu.

Ako treba reći nešto i o nedostacima, smatramo da se premalo govorilo o vrednovanju vlastitih materijala naših nastavnika i o adekvatnom načinu vrednovanja znanja na kraju realizacije programa za specijalne potrebe. Zato predlažemo da to budu teme jednog od sljedećih seminara.